

SEMINAR 3

Innovativ evaluering i hverdagen

Malene Skov Dinesen, cand.mag. i Informationsvidenskab samt diploma i Systemisk ledelse og organisationsudvikling.

Evaluering består i dag af et uoverskueligt felt med mange forskellige tilgange, hvilket gør det svært at navigere i. Der findes et utal af definitioner, hvor fokus f.eks. er på det bagudskuende aspekt, på vurdering eller på at resultater står i et fornuftigt forhold til hensigt og anstrengelser. Malene Skov Dinesen mener, at det før en evaluering er væsentligt at overveje, hvordan evalueringen anvendes – derudfra vælger man typen af evaluering.

Syv anvendelsesformer

Hvad kan evaluering bruges til? Peter Dahler-Larsen har identificeret syv anvendelsesformer:

- Kontrol – kontrol af underliggende myndighed
- Læring – forbedre indsatsen på et område
- Oplysende – at blive klogere over tid
- Taktisk – fremskynde eller udskyde beslutninger
- Strategisk – understøttet noget allerede besluttet

- Symbolsk – evaluering som 'protected discourse'
- Konstitutiv – når praksis indretter sig efter evalueringen

Umiddelbart synes det indlysende, at evaluering skal bruges til at forstå og evt. ændre praksis, men det er vigtigt at forstå, at evaluering foregår i en kontekst, og der er mange ting, der spiller ind, før der bliver truffet en beslutning om evalueringens anvendelse.

Evalueringen skal ifølge Malene Skov Dinesen være med til at designe projektet eller programmet. Det vigtigste er at få lavet nuancerede, gode beskrivelser af praksis. Selvfølgelig skal de metodiske faglige overvejelser skal med – dvs. hvorfor har du antagelser om, at det har effekt? På hvad? På hvilke målgrupper?

Hvordan evaluerer man livskvalitet?

En deltager spørger om, hvordan det er muligt at

evaluere på socialpædagogiske intervention i forhold til livskvaliteten hos mennesker med demens.

Malene Skov Dinesen svarer, at det er en stor udfordring, hvor helt klassiske evalueringsmetoder kommer til kort, f.eks. kan man ikke udføre kontrollerede, randomiserede forsøg. I stedet kan man lave triangulering af data, dvs. at man bruger flere datakilder til at belyse det samme spørgsmål. I dette tilfælde kan der opsættes indikatorer eller tegn for livskvalitet og gøres observationer før og efter intervention. Disse data kan suppleres med interviews af fagprofessionelle og pårørende.

To definitioner

'en systematisk retrospektiv vurdering af gennemførelse, præstationer og udfald af offentlig politik, som tiltænkes at spille en rolle i praktiske handlings-situationer.'
(dansk oversættelse af Evert Vedung i Dahler-Larsen, 1998)

'Evaluering er i al sin enkelthed, at standse op midt i eller efter et af sine gøremål og vurdere, om resultaterne står i et fornuftigt forhold til hensigt og anstrengelser.' (Albæk 2003)

Dataindsamlingsmetoder kan f.eks. være:

- Interviews
- Observation
- Proces, f.eks. på møder med medarbejdere eller pårørende
- Registreringer og dokumentation
- Spørgeskemaundersøgelser

Malene Skov Dinesen beklager, at kvalitativ evaluering ikke er særligt anerkendt, f.eks. hos de statslige styrelser, som har en klassisk logik i forhold til evaluering. Hun mener dog, at vinden er ved at vende, og at kvalitativ evaluering er ved at blive mere populært – ikke mindst på de kommunale direktioner, hvor der er forståelse for, at der findes områder, hvor det ikke giver mening at lave klassisk evaluering.

Hverdagsevalueringer

Malene Skov Dinesen ved, at der ofte ikke er tid og ressourcer til store, forkromede evalueringer. Derfor anbefaler hun et lille greb, som hun kalder hverdagsevalueringer. Det er en nem måde at spørge sig selv og hinanden mere uddybende end "hvordan gik det?". De tre spørgsmål, som kan gøre en forskel i hverdagen, er: Hvad gik godt? Hvorfor? Hvad kan med fordel udvikles?